

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Letošnje dolenjsko vino.

Dolenjci imamo že par let zaporedoma to nesrečo, da nam je grozdje tikoma pred trgatvijo gnjiti pričelo. Marsikdo počakal bi bil še prav rad s trgatvijo, posebno letos, da bi grozdje še boljše dozorelo, da ni tako grdo gnjiti pričelo. „No, šta bilo, bilo“, pravi Hrvat, in tako je bilo letos slučajno, da je grozdje sicer precej boljše dozorelo, kakor je leta 1897, ali precej ga nam je vsled „grozdnega črvička“ in dežja segnilo. Umen vinogradar bil je pač vsak toliko vesten ter natančen v trgatvi, da je gnile jagode vse odbral ter jih ne pomešal med zdravo grozdje. Ali kaj pomaga, ko pa nimamo na Dolenjskem samih umnih vinogradarjev, kateri bi bili vestno vse gnilo grozdje odbrali; imamo marveč še precej takih, da dosti preveč takih, kateri se žal dosti preradi drže dolenjske zadovoljnosti, izražene značilno z besedami: „Je že daber“. Taki so zmetali zdravo in gnilo grozdje vse skupaj v brento, češ: bo že daber. bo že zdravo grozdje gnilo popravilo, vsaj ga je več. Zdaj pa takim možem vino rado nagaja. V sodu jim je še čisto in tudi še prijetnega okusa, dasi duh po gnilobi grozdja vsakemu pravemu poznavalcu vina takoj v nos udari. Ako pa tako vino čez noč ali sploh dalj časa v kozarcu ali steklenici ostane, se prav neprijetno spremeni. Ono postane rujave barve, strokovnjaki pravimo: vino je „nategnilo“. Ono se pa tudi zgosti, in prav neprijeten duh in okus zadobi. Vse to so nasledki zanikernosti ob trgatvi. To je pa tudi v stanu, dobro ime, „kredit“ kakor pravimo, našemu sicer poštenemu, popolnoma pristnemu „dolenjcu“ močno oškodovati. Mož pride, pogleda in pokusi vino v zidanici. Ker je spretno čisto in tudi še dobrega okusa ter duha — ga kupi, in kupi ga še jako drago, kajti to srečo imamo, hvala Bogu, dolenjski vinogradniki še, da se naše vino ne le nam samim, ampak tudi Gorenjcem posebno pa še Ljubljčanom prav močno dopada, bolj dopada, kakor pa vsako drugo vino. Vsled tega je pa naše vino tudi jako zahtevano,

jako cenjeno, in plačuje se ga nam prav dobro. To kljub temu, da se nekaterim izljubuje ga cviček imenovati. Naj ga imenujejo makari centralni cviček, samo da se ga lahko in drago oddaj; in to, kakor rečeno, je pri nas hvala Bogu slučajno. Prav lahko in drago prodajamo naša vina. Obžalovati pa je, da utegne kakemu kupcu našega vina vino nagajati, da mu to, ko ga domov pripelje nategne. To pa našem vinu dobrega imena in kredita ne boče povzdignilo, ampak ponižalo, potlačilo mu ga bode. Vsak, kdor bode tako vino kupil, rekel bode: Ne, na Dolenjsko v ta in ta kraj pa že ne grem več po vino. In tisti, kateri bodo v takih krajih še vino na prodaj imeli, mogoče da prav dobro, ne nategljivo vino, ker je bilo ob času trgatve s pravim razumom ter vestno napravljeno, ne bodo ga tako lahko in tako dobro prodali, kakor bi ga sicer. Zato dolenjski vinogradniki, posebno tisti, kateri gledé odbiranja gnilega grozdja ob času trgatve prav čiste vesti nimate, bodite previdni! Skusite prej ko vino prodaste, isto sami doma, je li stanovitno ali „obštantik“ kakor pravimo, ali nateguje.

Natočite od vsakega vina, katero se vam gledé stanovitnosti sumljivo vidi, pol steklenice in pustite jo čez noč v omari stati. Ako zapazite drugi ali tretji dan, da je nategnilo, da se je tudi zgostilo, nikar ga takega ne prodajte. Pretočite ga marveč sami v drug prav močno s žveplom zakajen sod in ne bodete se kesali. Vino postalo vam bode stanovitno, in dajte ga kamor hočete, ne bode vam delalo sramote, pa tudi škode ne. Skoda pa nastane prav lahko ne le v znižanju dobrega imena, ampak tudi v podobi pravde, katera lahko prodano in tudi še nepridelano vino požre.

Ako v zakajeni sod pretočeno vino pa le še ubogati noče, potem ga je treba pa še čistiti. Kako da se to izvršuje, povedali bodemo v prihodnji številki „Dol. Novic“. Do takrat skusi naj vsak svoje vino, in ako nateguje stori naj to, kar mu danes svetujemo.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Znana trobentača Schönerer in Wolf sta se začela v državnem zboru spet postajljati, zdaj ne samo z vpitjem in z rogoviljenjem, marveč z odkritim žaljenjem avstrijskega mišljenja. Schönerer je v seji dne 5. t. m. naravnost rekel, da Avstrija umira, da se na Avstrijsko vojsko ni zanašati, da naj se zveza z Nemčijo poruši, a nemški cesar mora avstrijskim Nemcem pomagati. Klical je na koncu: Proč od Rima! To mora biti vojni krik v sedanji narodni bitki. — Ministerski predsednik mu je takoj odgovarjal pošteno. Poslanec pl. Javorski je v imenu desnice zavračal nesramno besedičenje Schönerer-jevo, češ da uvideva desnica v Avstriji zaslombo za narodni razvitek narodov.

Wolf je zagovarjal pristaša Schönerer-ja. Pri tem zagovoru je nečuvano sramotil poljski narod. Poljak Gnievosz pa je v imenu poljske skupine izjavil, da mirno in premišljeno imenuje Wolf-a pouliškega pobalina, ki ne more žaliti poljskega naroda. Zbornica je zavrgla ministersko obtožbo. Gnievosz pa je bil tako nespameten, da je prevzel od Wolfa mu ponudeni dvoboj. Wolf ga je v dvoboju ranil. Gnievosz je le povečal Wolfovo nezasluzeno slavo. Slaba znamenja!

Proračunski odsek je vsprejel vladno predlogo glede izboljšanja plač državnih služabnikov nespremenjeno.

V ogerski zbornici so se danes teden vršili taki prizori, kakor v avstrijski. Ministerskega predsednika Banffyja so zmerjali poslanci z grdimi psovkami.

Kaj je novega po širokem svetu?

V Breslavi v nemški Slezijski je prusko redarstveno predsedništvo zapovedalo vsem ondi živim avstrijskim Slovanom, da morajo v 14 dneh zapustiti Prusko. Zakaj? Ker se nočejo dati ponemčiti?

Angleži se še vedno silno hitro oborožujejo. Proti komu? To je še uganka. Francozi so se umaknili iz pokrajine Fašode v Afriki, zaradi katere se je bilo bati, da bo med Angleži in Francozi vojska. Kaj torej nameravajo Angleži? Prihodnost bo pokazala, ali so hoteli z oboroževanjem samo strašiti Francoze, ali so kaj hujšega imeli v mislih. Angleži imajo največje brodovje na svetu, so najmočnejši na morju. Pa tudi Francozje se še oborožujejo.

Govori se, da je nemški cesar Viljem, ko je bil oni dan v Carigradu, sklenil s Turčijo zvezo. Nemškega cesarja v sultanovi državi povsodi navdušeno pozdravljajo. V Jeruzalemu je bil tudi slovesno vsprejet, takisto v Damasku in drugih mestih.

Domače vesti.

(Zastop mestne občine Metlika) je pri svojej današnji seji Nj. eksclenco visokorodnega gosp. deželnega predsednika barona Viktora Heina v priznanju njegovega za deželo toliko blagoslovnega delovanja in v zahvalo za preložitve karlovške državne ceste čez Gorjance do hrvaške meje ter krepke podpore, katero siromašni vinogradniki belokrajne dobivajo, enoglasno imenoval častnim meščanom mesta Metlike.

(God presvite pokojne cesarice Elizabete) obhajal se bo dne 19. novembra letos po vseh javnih šolah na Kranjskem s sv. mašo, primernimi nagovori šolskih vodstev, za tem pa pouka prostim dnevom.

(„Dol. pevsko društvo“) sè sodelovanjem mešanega zbora „Glasbene Matice“ priredi dne 28. t. m. v „Nar. domu“ Prešernov koncert, z jako izbornim vspehom: A. Rubinstein, „Slovo“, ženski zbor; R. Schumann, „Levova nevesta“, za bariton in glasovir, poje gospod Grajland; J. Pirnat, „Žalost“, veliki mešan zbor. Po vspehu ples.

(V šolo „Glabene Matice“ v Novem mestu) so se priglasili novi učenci: za klarinet 2, za lovski rog 2, za postranico 2, za kontra bas 2 in za violo 1. Vseh učencev za igranje na godbene nastroje je sedaj torej čez 50. Na gosli poučuje se sedaj tudi 5 gospodičin in je torej vseh učencev za gosli sedaj 20. Čitalnica je prepustila šoli še eno prostorno sobo v pritličju „Narodnega doma“ vhodu na desno; poučevanje torej odslej ne bode več tako utesnjeno kakor je bilo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1898 je 149 strank vložilo 30.140 K 95 h, 116 strank vzdignilo 35.595 K 8 h, toraj več vzdignilo 5.454 K 13 h, 12 strankam se je posojil izplačalo 6.260 K, stanje vlog 1.087.592 K 97 h, denarni promet 135.413 K 37 h.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico) reg. zadruga z neomejeno zavezo skliffe v smislu pravil točke XIX. občni zbor v svrhu volitve treh udov v nadzorovalni odsek v pondeljek dne 28. novembra 1898 ob 2. uri popoldne v občinsko pisarno občine Šmihel-Stopiške v Kandiji.

(V bolnišnico Usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca oktobra 53 bolnikov, koncem avgusta jih je ostalo 45, skupaj 98. Od teh se jih je ozdravilo 47, izboljšalo 7, neozdravljen bil je 1. Umrla sta 2, in sicer eden vsled „*Lues tertiaris cerebri*“, eden vsled raka v želodci. V oskrbovanji ostalo jih je 44. Oskrbovalnih dnij se je nabralo tekom preteklega meseca 1322.

(Prostor za drevesnico) dobila je kmetijska podružnica novomeška od gosp. A. Kočevar-ja ml., in sicer na njegovem „marofu“, ležečim tik ceste proti Ločni. Dotično zemljišče, katero meri v celem 4706 štirjaških metrov, vzelo je v 12leten zakup. Vsako leto izgojiti se ima v novi drevesnici po 1000 jabolčnih dreves. Prvo drevje oddajala bo podružnica svojim članom l. 1902. Neki del drevesnice porabil se bo v prvih letih tudi za izgojo cepljenih trt, neki del je pa odločen za pridelovanje cepičev za zeleno cepljenje. Poleg drevesnice napraviti se ima sadni vrt, ki bo zasajen s pripravnimi vrstami jabolk, s katerih se bo lahko dobivalo tudi potrebne cepiče za drevesnico.

(Družba sv. Mohorja.) Z razpošiljanjem družbenih knjig smo ravnokar pričeli. Razpošiljatev se je nekoliko zavlekla zaradi raznih zaprek, ki se navadno le prerade vsako leto pojavljajo, in ker je imela tiskarna letos s knjigo „Naš cesar“ zaradi večje oblike in mnogih podob podvojeno delo. Upamo pa, da bode baš ta knjiga po lepi vsebini in krasni zunanji obliki razveselila vse ude in da bode Slovincem trajen spomin petdesetletnice našega ljubljenege, toliko skušanega cesarja! — Knjige razpošljejo se letos posameznim škofijam po tem redu: 1. goriška, 2. krška, 3. tržaška, 4. sekovska, 5. somboteljska, 6. senjska, 7. poreška, 8. razni kraji, 9. ljubljanska, 10. lavantinska, 11. zagrebska, 12. Amerika in Afrika. — Odbor se bode po svojih močeh potrudil, da udje sedaj knjige čim preje dobé v roke. — Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem slovenskem. Budite rojake, poučujte jih, zabavajte in razveseljajte jih ter v nemajte v srcih njihovih ljubezen do Boga, domovine in cesarja! Odbor.

(„Družbe sv. Cirila in Metoda sladna kava“) je izšla. Zavitkom v narodnih barvah po $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ kg vsebine je napis: „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Blago je najboljšje. Cene na drobno in debelo so jednake sovrstnim kavam. Založnik te kave je gosp. Ivan Jebačič, trgovec v Ljubljani. — Sedaj imamo Slovenci poleg izborne družbine kave (cikorijske) tudi sladno kavo. Tem načinom je vstreženo mnogim željam po domači kavi. — Rojakinje in rojaki! Segajte po tem domačem blagu, ker tem potom razširjate slovensko ime in podpirate družbo sv. Cirila in Metoda, ki ni samo vsestranske podpore vredna, ampak tudi potrebna — osobito sedaj, ko množi svoje šolske zavode.

(Prvo slovensko ladijo) spustili so te dni v morje. Ista je last narodnjaka I. Gorupa in se zove Triglav. Bog daj, da srečno nosi po širnem svetu slovensko ime in jo nasleduje kmalu še druga.

(Umor.) Dne 6. oktobra umorila je 43 let stara udova Ana Modic iz Zajenice pri Mirni svojega otroka. Včila mu je v usta nekaj kaplic hudičevega olja ter mu tudi prsi pretrla. Zgovarja se, da jo je revščina do zločinstva privedla. Izročili so jo trebanjski sodniji.

(Konjska tatvina.) V noči od 8. do 9. okt. ukradena sta bila dva konja iz hleva Franc Novaku iz Primčevasi pri Ambrusu. Vredna sta bila kach 160 gld. Tatvine dolžijo cigane.

(Predrzní tatovi) kradli so v noči od 7. do 8. novembra v pivovarni gospoda Peter Jakliča v Kočevju, ter ulomili težko železno blagajno in iz nje oropali vrednostne papirje in hranilne knjižice, skupne vrednosti kach 3000 gld. — Čuditi se je toliki predrznosti roparjev. Kočevska žandarmerija je bila od zanesljive strani namreč obveščena, da namerava šest znanih hrvaških roparjev iz okolice ogulinske v Kočevje na rop priti, in da so že na potu. Vse kočevsko mesto bilo je po koncu. Žandarji, finančna straža in gasilci so se v različne patrole razdelili. Pazili so osebno na razne pristave misle, da bodo roparji kje ogenj zaneli in tako zmešnjavo med prebivalci napravili, da bi ob tej priliki ložje kradli. Ulomili so pa na kraju, kjer je bilo najmanj pričakovati, namreč v pivovarni, ki je blizu kolodvora, in imajo mnogo domačih ljudi ter je vrhu tega še 17 môž stražilo. V gostilni pivovarne so kaj mara preveč pili in šum delali, ob 4. uri zjutraj spat šli, v sosedni sobi pa so roparji svoj posel imeli, ki pa ni mogel tako hitro

se izvršiti, kajti pretolkli so poldrugi centimeter debelo železno ploščo v dolgosti 30 in širokosti 14 centimetrov, jo vpognili, vsebino blagajne pobrali in s plenom odšli, brez da bi jih kedo čnl. Ko je tradnik pivovarne zjutraj v pisarno šel, videl je kaj se je v noči zgodilo, toda od roparjev ni bilo ne duha ne sluha. — Prebivalstvo je sedaj silno vznemirjeno.

(Obsodbo na smrt) izvršili so tukaj v petek 4. novembra nad Matijo Režekom, o katerega hudodelstvu smo svoječasnó poročali. Obsodba, katero je sodišče po izvršitvi mej občinstvo delilo, se tako-le glasi:

„V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. porotna sodnija v Rudolfovem je na obtožnico c. kr. državnega pravdníštva v Rudolfovem z dne 4. avgusta 1898, dvignjeno proti Matiju Režek zavoljo hudodelstva umera po dne 27. avgusta 1898 dognani glavni razpravi potem, ko so porotniki stavljenemu jim glavnemu vprašanju soglasno pritrtili, spoznala za pravo:

Matija Režek, tudi Lah in po domače Trebanjec imenovan, dne 21. februarja 1876 na Griču pri Trebnjem rojen, samski dninar, je kriv hudodelstva dognanega zavratnega in razbojnega umora v smislu §§ 134 in 135 odst. 1. in 2. k. z. storjenega s tem, da je dne 24. julija 1898 na Gorjancih Martina Kostrevca z nakano, ga usmrtiti in v svrhu, da bi se polastil njegovih stvari, zasedno s kamenom po čelu vdaril, mu z ostrino kôse več krvnih žil na vratu prerezal, vsled česar je ta na izkrvavenji umrl — in mu ob jednom vso gotovino, nekaj špeha in hrušek in pipec vzel, in si prisvojil, — da je toraj zoper človeka z namenom, ga usmrtiti in se tujega blaga po sili zoper osebo polastiti, — zasedljivo tako ravnal, da je vsled tega umerl, — ter se obsodi po § 136 I. odst. k. z. na smrt na vešalih.

Dejansko stanje.

Obsojeni Matija Režek je zanikern, pijančevanji in tatvini udan, potuhnjen in silovit človek. Zaradi tatvine je bil že dvakrat sodno kaznjen. — Leta 1897 je s svojo lastno materjo iz povoda, ker mu je očitala zanikerno življenje ter ga svarila, — hudo ravnal, in nji kakor tudi osebam, ki so jo branili pred njim, silo delal in z nožem v roki nevarno žugal —.

Zaradi teh silovitih dejanj z rabsodbo c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem z dne 24. marca 1897 zaradi hudodelstva javne posilnosti po §§ 83, 98 črka a in b in 99 k. z. in prestopka hudobne poškodbe tuje lastnine po § 468 k. z. dosojeno mu kazen 13 mesečne težke pojstrene ječe je prestal v kaznilnici v Gradiški dne 22. maja 1898. Njegovo vedenje v kaznilnici ni kazalo, da ima namen, poboljšati se. — Vodstvo kaznilnice izročilo mu je po prestani kazni na prebitku zaslužka 10 gld. 17 kr. Pri tej priliki dani mu opomin, naj za naprej hodi prava pota, poslušal je mlačno in brezčutno, — kmalo pa tudi dejansko pokazal, da si opomina ni vzel k srcu. Komaj dva meseca je zopet vžival prostost, — že je storil grozodejstvo, radi katerega je sedaj obsojen. —

V nedeljo dne 24. julija 1898 dopoldne se je našlo na Gorjancih pod Sv. Jero kake tri četrt ure hoda od lesne tovarne proti Gaberju v enem jarku deset korakov od pešpoti v stran z dračjem pokrito, na glavi in vratu grozovito razmesarjeno truplo vdovljenega posestnika in očeta štirih nedoletnih otrok, Martina Kostrevca iz Gaberja.

Sodno-zdravniška preiskava je vstanovila, da je Martin Kostrevec vmrl silovite smrti po tuji roki. Mimo več drugih težkih poškodb bile ste na čelu dve, prizadeti s trdim, topim orodjem, in na vratu ena smrtonosna, prizadeta s precej velikim in z veliko močjo rabljenim zelo ostrim orodjem, vsled katere so bile leva dovodnica, leva zunanja odvodnica, in vrentenska odvodnica vratu prerezane. — ter je vsled izkrvavenja morala neizogibno nastopiti smrt. — Zdravniška zvedenca sta se določno izjavila, da je bil Martin Kostrevec najprej z vdarcema na čelo omoten, in da so mu še le potem bile prizadete druge poškodbe. Martin Kostrevec je bil odšel nekaj dni poprej od doma na delo na Hrovaško, ter se s prisluzkom nekaj goldinarjev navedeno nedeljo zjutraj v družbi Matije Režek-a vračal domu. Med potjo sta zajutrkovala v kantini lesne tovarne, — in od tod po pešpoti odšla proti Gaberji. Pri odhodu je imel Matija Režek nasajeno koso. — Pri mrtvecu se ni našlo nič denarja.

Pod težo mnogih in odvažnih osumljajev pripoznal je Matija Režek v soglasji z navedenimi in drugimi ustanovitvami sodne preiskave, da je Martina Kostrevec-a umoril in sicer v svrhu, da se je polastil njegovega dminarskega prisluzka.

Sklep, svojega popotnega tovariša umoriti, storil je že v kantini lesne tovarne, ko je bil pri plačilu zapitka opazil, da ima Martin Kostrevec nekaj goldinarjev.

Da si pripravi za izvršitev svojega sklepa pripravno orodje, sname med potjo koso iz kosišča in pobere na skrivaj en kamen; razgovarja se z Martinom Kostrevec-om prijateljsko o raznih stvareh, tako da ta še sljutiti ne more, da mu preti kaka pogibelj.

Kar nenadoma udari Martina Kostrevec-a s kamnom s tako silo po čelu, da se ta zgrudi na tla, udari ga na tleh še enkrat s kamenom po čelu, zavleče omotenega iz pešpoti v stran v en jarek, ter ga jame tu s koso neusmiljeno tako dolgo rezati v vrat, da se do kraja prepriča, da je mrtev, vzame mrliču pipec, en kos špeha, nekaj hrušek in vso gotovino, nekaj čez 6 gld., odide naprej ter med potjo hladnokrvno povzije priropani špeh in hruške.

Ker je Njegovo c. kr. apostolsko Veličanstvo s sklepom z dne 26. oktobra 1898 prepustilo svojemu najvišjemu sodnemu dvoru, naj vrši svoje najvišje sodstvo nad Matijom Režek-om po zakonu, se je vsled naredbe c. kr. najvišjega in kasacijskega sodnega dvora na Dunaji z dne 29. oktobra 1898, št. 15.005 v začetku navedena smrtna sodba danes ob 7. uri zjutraj izvršila.

Obsojeni bil je trdosrčen in neobčuten pri njegovem zločinstvu, in tudi pri obsodbi ni kazal nikakega kesanja. V zaporu bil je ravno tako nedostopen, kajti ko ga je naš prevzvišeni knezoškof o priliki, ko je šel v Št. Jernej birmovat, v ječi obiskal, bil je ravno tako oduren, in odklonil je vse prijazne ponudbe. Ko mu je pa sodišče dan poprej potrjenje obsodbe prebralo, bil je grozno prestrašen in tresel se je na vseh udih. Iz ječe v okrožnem sodišču so ga premestili v križetijo. Obiskal ga je jetnišni duhovnik, katero službo gospod kapiteljski vikarij oskrbuje. Udal se je svoji grenki osodi, in prav lepo in skesano se je spovedal. Njegova mati in sestra ste tudi k njemu prišli, katere je lepo prosil odpuščanja. Ves dan in vso noč so siromaki prejekali in molili. Gosp. vikarij bil je skoro ves čas pozno v noč pri skesanem morilcu, ga tolažil in z njim molil. Drugo jutro ob četrti

uri je zanj maševal, ob 5. uri mu je nesel sv. popotnico, ob 7. uri je šla mati v cerkev, morilca pa so spremili na dvorišče, kjer so bile vislice pripravljene.

Navzoč je bil sodni dvor, straže in nekaj občinstva, kateremu je bil vstop proti vstopnicam dopuščen. Rabelj s svojima dvema pomočnikoma je kaj spretno in hitro svoj posel opravil, tako da se siromak ni nič mučil. Molili so navzoči očenaš za milostno sodbo božjo ter se razšli. Čez eno uro prenesli so truplo v mrtvašnico, kjer je na željo mrtvega matiča stražila. Zvečer pa so ga pokopali na pokopališču. Tako se je vršila v Novem mestu po 30. letih obsodba na smrt, in Bog daj, da bi jo v prihodnje še dalje časa ne bilo treba.

(Novomeški most) bil je po gospodu nadinženirju prezgodaj otvorjen, in je za sedaj zopet zaprt. Ni pa res, kakor mnogi, posebno okoličani mislijo, da je na stavbi kaj napačnega.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Sodba proti morilcu Lucheniju.) 10. novembra vršila se je v Genevi na Švicarskem obsodba proti morilcu naše presvite cesarice. Lucheni je bil leta 1873 v Parizu rojen, in je bil tam v zavodu za najdenčke, pozneje pa v enakem zavodu v Parmu na Laškem. Hodil je do leta 1897 v šolo, ter se je dovolj pridno učil, pozneje pa se je potikal po svetu pri raznih zidanjih. Prišel je tudi na Dunaj in v Pešto leta 1894. pozneje v Reko in Trst, odkoder sò ga domu iztirali. Kot vojak služil je pri konjiki. Nadalje bil je še na Italijanskem in konečno na Švicarskem v Lausanne, kjer je občeval z nevarnimi anarhisti, in tam se je tudi on tega duha navzel, dasiravno to odločno taji. — Ob 9. uri se je začela obravnava. Poleg sodnikov in porotnih mož bila je dvorana natlačeno polna poslušalcev. Lucheni, v dvorano vstopivši, se sodnemu dvoru in občinstvu smehljaje prikloni, ter videti je ponosen. Zahteval je tolmača, dasiravno precej francosko ume. Prebrali so zatožnico; pri stavku, kako je cesarico s pilo zabodel, zmajal je razburjen z glavo. Zaslišane so bile razne priče, ki so povedale, kar nam je že iz prejšnjega poročila znano. V zaporu se je Lucheni izrazil, ko bi bil imel 10. sept. 50 frankov, ne bi bil cesarice umoril, ampak peljal bi se bil na Italijansko, in tam kralja umoril; sicer je pa to vse jedno, bo pa kdo drugi v kratkem to poskrbel. Enemu stražnikov je pripovedoval, da je le dva dni prekasno prišel v Genevo in tako vojvodo Orleanskega zamudil; sicer so mu pa tudi dnevi šteti; v enem letu bo že dobil svoj del. Na sodnikovo vprašanje, je li res to rekel, je Lucheni vse pritrdil. Pokazali so mu morilno pilo, katero je pripoznal za pravo. Neka priča je povedala, da se je necega dne Lucheni izrazil, da bi rad koga umoril, toda morala bi biti to odlična oseba, da bi potem vsi časopisi o njem poročali. S priklonom je pritrdil, da je to resnica. Po izpovedbah prič je obravnava prenehala in popoldne nadaljevana. Prišel je zatoženec v dvorano zopet samozavesten, se smeje priklonil in roke mencial. Na razna vprašanja je morilec priznal, da je s premislekom cesarico umoril; ko je pilo kupil, imel je že namen, katero si bodi umoriti; vedel je, da je bila kaj nevarno orožje, ker imajo italijanski konjiki enake bajonete. Dalje trdi, da si je prizadejal, da mu umor ne spodleti. Na predsednikovo vprašanje, kaj ga je napotilo, da je cesarico umoril, je rekel, da njegova beda.

Predsednik pripomni, da ni bil nikoli v silni revščini, na kar Lucheni z rokama skup vdari ter pravi, da že pri rojstvu ga je mati zatajila, in pripoveduje življenje mladih dni. Zatrjuje dalje, da umora čisto nič ne obžaljuje; in ko ga predsednik vpraša, ali bi ta čin hotel še jedenkrat storiti, je odgovoril: Čemu hočete, da bi še jedenkrat storil, kar je storjenega; sicer pa bi hotel še jedenkrat storiti. Po običajni zatožbi in zagovoru stavilo se je porotnikom troje vprašanj, katerim so vsi pritrdili. Naznanili so mu obsodbo na dosmrtno težko ječo, na kar je morilec vskliknil: Živijo anarhija! Smrt velikašem!

* (Bogat berač.) V Favoritni cesti na Dunaju je umrl 68letni berač, Rudolf Koller, ki je beračil 20 let, stanoval v kleti ter spal na slami. Po smrti so našli pri beraču hranilnično knjižico s 16.784 gld. Premoženje je zapustil svoji hčerki Mariji, ki je dekla ter je dajala svojemu očetu mesečno 5 gld.

* (30 let nedolžen v ječi.) Pred skoraj 30 leti je bil v Palermu sedaj 54letni Giovanni Pinna radi roparskega umora obsojen v dosmrtno ječo. Zoper njega je pričalo več dečakov, ki so trdili, da so videli, kako je Pinna nekega moril. Peljali so Pinno tudi pred umirajočega napadenca, ki je pokimal, ne da bi odprl oči. Sedaj pa se je izkazala njegova popolna nedolžnost. Pravi roparski morilec je mej tem zopet napravil zločin in je že dolgo v ječi. Pinno je peljal na dom 30letni sin, ki je bil pri očetovi obsodbi komaj leto star.

* (Ladja potopila) se je na poti iz Londona v Novi York. Trčila je v neke morske pečine, ter se v 20 minutah potopila. Izmed 130 ljudi rešilo se jih je nekaj nad 60. Dobili so doslej že 40 trupel. Vsi častniki so utonili. Kapitan je bil bolan, in menda ni bil dovolj pazljiv. Ko je butnila ladija ob skale, so takoj ugasnile vse električne luči. Čolni, s katerimi bi se imeli ljudje rešiti, so se vsi preobrnil. Ladija je bila še nova. Ponesrečenci so vsi Amerikanci, in le jedna Nemka je bila mej njimi.

V Novo Mesto vračujoča se pisma:

Karplus Albertus, Wien — Grandovc Maria, Triest — Gorjup Josefa, Trebelno — Golob M., Laibach — Janžekovič Jernej, Chicago — Jurič Marko, Chicago — Videlič Jakob, Lawison — Bobnar Karl, Cleveland — Golobič Janez, Leoben — Badovinac Maks, St. Pölten — Hildebrand Karl, Wien — Dragelj Niko, Ob. Österreich — Brezovar Anca, Fiume — Kral Anton, Elleo — Juran Lukas, Walton — Buhr Pepa, Videm — Blažič Herman, loco (6 kr.)

Zavarovalnica za govejo živino v Novem mestu.

Kmetijska podružnica novomeška namerava osnovati za svoj okoliš zavarovalnico, ki naj bi odškodovala skrbne živinorejce za izgube, ktere imajo pri goveji živini, ako jim ta pogine, ali če se mora v sili zaklati, ali pa tudi takrat, ako je meso prodanih živalij deloma ali popolnoma neužitno. Ta zavarovalnica naj bi bila ustanovljena po načelih vzajemnosti, in naj bi izplačevala odškodnine v prvi vrsti iz letnih doneskov društvenikov, obstoječih iz zavarovalnin in upravnin. Podružnični odbor je sestavil potrebna pravila po izgledu dosedaj obstoječih takih zavarovalnic in z ozirom na razmere podružničnega okoliša. V zadnji seji 3. t. m. je sklenil mej drugim, da se načrt

za pravila prijavi najprej v „Dol. Novicah“ in „Kmetovalcu“, in predloži potem občnemu zboru in deželni vladi.

Načrt za pravila te zavarovalnice obstoji iz sledečih določil:

I. Splošna določila.

§ 1. Od kmetijske podružnice v Novem mestu ustanovljenemu zavarovalnemu društvu je ime, „Zavarovalnica za govejo živino v Novem mestu.“

Društvo je osnovano po načelih vzajemnosti.

§ 2. Zavarovalnica ima namen, odškodovati društvenike za izgube, ki nastanejo pri goveji živini, če ta pogine, ali če se mora v sili zaklati, ali pa tudi na ta način, da je meso od živalij, prodanih mesarju, po izreku mesoglednika ali popolnoma ali pa le deloma neužitno.

§ 3. Upravne stroške in stroške za cenitev zavarovanih živalij trpi zavarovalnica.

Sredstva društva so: zavarovalnine, upravnine, prispevki javnih zastopstev in zasebnikov in izkupila za prodane ali zaklane živali.

§ 4. Zavarovalnica ima svoj sedež v Novem mestu in deluje le v okolišu podružničnem.

§ 5. Zavarovalnica je ustanovljena za nedoločen čas.

§ 6. Zavarovalnica skrbi za potrebna razglasila v „Dol. Novicah“, „Kmetovalcu“ in po županstvih.

§ 7. Upravno leto se sklepa z 31. decembrom vsakega leta.

§ 8. Zavarovalnica prične poslovati še le tedaj, ako je sprejela najmanj 100 govedi v zavarovanje. Poznejše premembe tega števila ne vplivajo na obstoj društva.

II. Pristop k društvu in izstop.

§ 9. Zavarovalci so člani društva. K zavarovalnici lahko pristopi vsak posestnik v podružničnem okolišu, ako zavaruje vso svojo govejo živino, ki je pripravna za zavarovanje.

Kdor hoče vstopiti v društvo, mora se zgledati pismeno ali ustmeno pri načelstvu in naznaniti vrednost, za katero želi zavarovati posamezne živali.

Priglasila je pismeno potrditi.

Načelstvo dovoli ali odkloni pristop po prostem preudarku, ne da bi bilo vezano napovedati razlogov.

§ 10. K zavarovalnici se lahko pristopi vsak čas, izstopi pa le koncem upravnega leta; v tem slučaju treba je izstop pismeno naznaniti do 31. oktobra. Izstop iz društva postane veljaven šele z 31. decembrom d. l. Dotlej mora izstopajoči društvenik splovnati vse dolžnosti po pravilih in poravnati vse zahtevke, sicer se iztirjajo sodnijskim potom.

Na društveno imetje ali vplačane prispevke nima izstopivši društvenik nobenih pravic.

§ 11. Ako društvenik ne prijavi pravočasno izstopa, obvezan je vplačati redne prispevke celega sledečega leta.

§ 12. Načelstvo sme društvenika izključiti iz društva, kedar ne izpolnjuje dolžnostij prevzetih po določilih teh pravil ali se obnaša tako, da izgubi zaupanje načelstva.

III. Določila za zavarovanje.

§ 13. Načelstvo ukrene potrebno, da se priglašena živina pred ko mogoče pregleda in preceni glede zavarovalne vrednosti. K zavarovalnici sprejetim društvenikom izdaja načelstvo potrebne pčlice ali potrdila.

§ 14. Zavarovalna vrednost se tekom leta lahko poviša oziroma tudi zniža.

§ 15. Zavarovanje postane pravomočno šele tedaj, kadar se je plačala zavarovalnina in upravnina.

§ 16. Za celi zavarovalni okraj napraviti je poseben kataster, v katerem se zapisujejo zaporedoma, najprej vsi zavarovalci, potem njih živina, in sicer po spolu, starosti, barvi, plemenu in rabi; ravno tako je zapisati dan in uro, ob kateri se je pričelo zavarovanje.

Zavarovana živina dobi na rogovih užganá znamenja.

§ 17. Vsa zavarovana goved se ima dvakrat v letu pregledati. Čas te revizije določuje načelstvo. Pri tem pregledovanju je določiti:

a) ali je priglášena res vsa za zavarovanje sposobna goved posameznih društvenikov;

b) ali se nahaja v dotičnih hlevih vsa zavarovana goved; ako ima društvenik zavarovano živino v tujem hlevu, in posestnik istega ne dovoli ogleda, sme načelstvo izreči, da je zavarovanje prenehalo, dokler se ne izvrši ogled.

c) ali je goved v resnici toliko vredna, za kolikor je zavarovana.

Načelstvo zamore prirejati revizije tudi sicer, kadar spozna to za potrebno.

§ 18. Zavarovati ni mogoče:

a) govedu, ki je manj ko 3 mesece stara;

b) govedu, ki je več ko 12 let stara, in še ni bila prej zavarovana;

c) bolne in bolezní sumljive govedu;

d) preveč izdelane ali izrabljene govedu, dokler se nahaja v takem stanju;

e) govedu, katera je nakupljena za nadaljno kupčevanje ali za mesarja;

f) govedu v takih hlevih, v katere se postavlja živina prekupcev;

g) govedu, katera se je kupila brez ozira na njene postavne napake;

h) govedu v hlevih, kjer so se pokazale kužne bolezni, in sicer za toliko časa, dokler ni uradno potrjeno, da je ponehala bolezen.

IV. Zavarovalnina.

§ 19. Vsak društvenik mora pri vstopu, pozneje pa tekom prvih 14 dñij meseca januarja vplačati za zavarovano goved in sicer:

a) zavarovalnino v znesku 10% od zavarovalne vrednosti;

b) upravnino, ki znaša pri zavarovalni vrednosti do 100 gld. . — gld. 50 kr.,
 " " " 500 gld. . 1 gld. — kr.,
 " " " 1000 gld. . 2 gld. — kr.,
 " " " 2000 gld. . 3 gld. — kr.,
 " " " 5000 gld. . 5 gld. — kr.,

Če dovoli načelstvo, se zavarovalnina in upravnina lahko plača tudi v dveh obrokih, katere določuje za vsak slučaj posebej načelstvo samo.

Visokost zavarovalnine in upravnine določnje občni zbor od leta do leta.

V. Dolžnosti društvenikov.

§ 20. Vsak društvenik mora:

a) plačevati točno zavarovalnino in upravnino;

b) naznaniti, ali ima v svojem hlevu tudi tujo živino, in ali je ta zavarovana ali ne;

c) naznaniti nemudoma načelstvu vsako bolezen ali poškodbo;

d) naznaniti nemudoma vsako premembo pri zavarovani ali za zavarovanje pripravni živini, ako je ta prememba nastala vsled pogina ali pa s tem, da se je živina v sili zaklala;

e) naznaniti tekom 7 dni vsako premembo pri živini, ki je nastala vsled poroda, nakupa, prodaje ali zamenjave, ali vsled tega, ker je mlada goved dorasla in dosegla pripravno starost za zavarovanje;

f) ravnati se natančno po zdravniških naredbah v slučaju bolezni ali telesne poškodbe zavarovanih živalij.

§ 21. Načelstvo sporazumno z zaupniki spoznava, ali ostane obolela živina v oskrbi zavarovalca ali jo mora zdraviti večak, ali jo je prodati. Obolelo živino sme se po sklepu načelstva prodati tedaj, ako se pokaže, da je bolezen neozdravljiva.

Kedar načelstvo sklène, da je govedo prodati, poveri prodajo zaupnikom.

§ 22. Stroške za zdravljenje živine plačuje zavarovalec sam, in sicer po tarifih, ki so nalašč določeni za zavarovalnico.

§ 23. Kužne bolezni pri živini naznaniti mora zavarovalec tudi še pri županstvu, kakor zahteva postava z dné 29. februarja 1880 št. 35 in 37 drž. zak. in z dné 17. avgusta 1892 št. 142 drž. zak.

§ 24. Ako kupi društvenik od društvenika kako zavarovano goved, potem ostane goved zavarovano tudi pri novem posestniku. To velja tudi pri vsaki taki zameni.

§ 25. Če pride zavarovana goved kot dedščina v druge roke, stopi novi posestnik v pravice in dolžnosti svojega prednika, ako je sam društvenik; ako pa ni, potem preneha zavarovanje takoj, kakor hitro se odžene goved iz prejšnjega hleva.

§ 26. Ako pride goved kakega društvenika v last nečlana, potem se lahko nadaljuje zavarovanje, ako se novi posestnik zaveže poravnati vse zaostanke.

Ako želi novi posestnik nadaljevati zavarovanje, prigrasiti se mora tekom 7 dni.

VI. Pravice društvenikov.

§ 27. Vsak društvenik ima pravico:

a) do odškodovanja v slučaju, da zavarovana goved pogine ali pa se v sili zakolje;

b) udeleževati se občnih zborov, voliti in voljen biti v društveno zastopstvo.

VII. Določila za odškodovanje.

§ 28. Vrednost v sili zaklane ali poginule govedu določuje cenilna komisija, ki obstoji iz zastopnika načelstva in iz 2 zaupnikov.

Klavno živino je ceniti po tekoči tržni ceni in z ozirom na to, kako je bila rejena pri zakolu ali poginu. Pri plemenski živini in živini za užitek, določiti je pravo ceno z ozirom na njeno starost in druge njene lastnosti.

§ 29. Ako zavarovana goved pogine, plača društvo odškodnino na podlagi cenitve v tistem znesku, katerega določuje načelstvo od slučaja do slučaja. Ta odškodnina lahko znaša celo zavarovalno vrednost ali pa tudi manj. Več kakor zavarovalno vrednost ne more odškodnina nikdar znašati.

Ako se zavarovana goved zakolje in njeno meso proda, izplača se zavarovalcu ves skupiček, in če treba, še toliko po vrhu, da dobi društvenik vso vrednost, ki se je določila pri cenitvi.

Odškodnina se odšteje v 8 dneh potem, ko je pravomočno določila.

§ 30. Odškodnina se ne izplača:

a) ako jo povzroči vojska, vstaja, ali enaki izredni dogodki, ki zadenejo ves zavarovalni okraj; med te je šteti tudi požar;

b) ako je goved poginila ali bila zaklana, ali pobita vsled kuge ali druge take bolezni, za katero daje država potrebno odškodnino;

c) ako se zavarovalec ni ravnal po predpisih načelstva in je ravnal z živino na svojo roko;

d) ako zavarovalec ni nemudoma naznanil nastopa kužne bolezni ali sploh kake druge nalezljivosti sumljive bolezni, ali pa, ako se ni ravnal po naredbah izdanih proti razširjenju kužnih boleznij;

e) ako ni pravočasno naznanil bolezni, pogina ali nezgode pri zavarovani živali;

f) ako ni naznanil prememb pri živini, kakor to predpisuje § 20 točka e);

g) ako ni pravočasno vplačal zavarovalnine;

h) ako zavarovalec ni zdravil živine po navodilih načelstva.

i) ako je bolezen, nerabnost ali pogin živine nasledek zanikernega in slabega ravnanja;

k) ako je zavarovalec pri zavarovanju in popisu živine vedoma zamolčal bolezni in napake, in ako je sploh hotel na en ali drug način oškodovati zavarovalnico;

l) ako je zamolčal pri zglastvi, da ima svojo živino zavarovano že pri kakem drugem društvu.

§ 31. Ako gre zavarovalcu odškodnina od zasebnega obvezanca ali sploh drugim potom, se odškodnina ne izplača toliko časa, dokler zavarovalec ne dokaže, da je brez lastne krivde prišel ob odškodnino.

Ako mu gre taka odškodnina le deloma, izplača se manjkajoči znesek do zneska odškodnina določene po načelstvu takoj, za ostali znesek pa velja določilo prvega odstavka.

V takih slučajih mora zavarovalec po sklepu načelstva le-to pooblastiti, da odškodnino v njegovem imenu iztérja.

Načelstvo pa sme odškodnino odmeriti in takoj izplačati, ter iskati odškodnino proti tretjemu obvezancu v svojem imenu. Odškodovanec mora v tem slučaju nastopiti kot posredovalec.

§ 32. Društvo izplačava odškodnino iz društvenega premoženja, v prvi vrsti iz letnih dohodkov, v drugi iz rezervnega zaklada. Ako primanjka enega in drugega, sklicati je izredni občni zbor, kateri konečno določi, kako naj se pokrije primanjkljaj.

§ 33. Društveno gotovino je plodono nalogati pri narodnem denarnem zavodu, kojega določa od leta do leta načelstvo.

§ 34. Glede računovodstva, računskega sklepa in polaganja letnega poročila veljajo določila min. naredb z dné 5. marca 1896. drž. z. št. 31, § 31. in 35.

Računski sklep je predložiti tekom prvih treh mesecev po novem letu.

VIII. Uprava društva.

§ 35. Društvo opravlja svoja opravila po svojih organih. Ti so: 1. občni zbor; 2. načelstvo; 3. nadzorstvo; 4. društveni zaupniki; 5. tajnik; 6. blagajnik in 7. razsodniki.

1. Občni zbor.

§ 36. Redni občni zbor se skliče enkrat v letu v februarju. Izvanredni občni zbor se skliče, če se načelstvu potrebno zdi, ali če to zahteva tretjina društvenikov ali če ga skliče nadzorstvo proti sklepom načelstva.

Dan, ura, kraj in dnevni red občnega zbora naznaniti je 8 dnij preje vsem društvenikom po krajini navadi ali po listih, katere od leta do leta določi občni zbor.

§ 37. Občni zbor sklepa veljavno, če je prisotna najmanj petina društvenikov. Sklepa se z nadpolovično večino glasov; pri enakosti glasov je predlog ovržen. Ako bi se občnega zbora ne udeležilo postavno število društvenikov, skliče se v 14 dneh drugi občni zbor, kateri sme sklepati ne glede na število prisotnih društvenikov.

§ 38. Občni zbor:

a) voli z nadpolovično večino glasov: načelstvo, društvene zaupnike tajnika in blagajnika;

b) določuje nagrade društvenim poslom;

c) odobruje letne račune;

d) dovoljuje izvanredne stroške;

e) sklepa ob ugovorih proti sklepom načelstva;

f) določuje letne pristojbine za zavarovanja.

g) sklepa o premembi pravil in o razpustu društva.

§ 39. Kadar se sklepa o premembi pravil, mora biti prisotna večina društvenikov in morate glasovati za premembo dve tretjini prisotnikov. Kadar se pa sklepa o razpustu društva, morate biti zastopani najmanj dve tretjini društvenikov in morajo glasovati tri četrtine prisotnih, da se društvo razpusti.

2. Načelstvo.

§ 40. Načelstvo obstoji iz predsednika, njega namestnika, treh odbornikov, tajnika in blagajnika, katere voli občni zbor z nadpolovično večino glasov na tri leta.

§ 41. Predsednik zastopa društvo na zunaj, sklicuje občne zборе, določuje njih dnevni red in poroča pri občnem zboru o stanju društva.

§ 42. Načelstvo rešuje v svoj delokrog spadajoča opravila v sejah, katere predsednik sklicuje po potrebi ali na željo treh udov načelstva, in pri katerih morajo biti prisotni vsaj štiri odborniki, da so sklepčne. Sklepa se z večino glasov; pri enakosti glasov odločuje mnenje predsednikovo. Predsednik mora naznaniti sejo pismeno ali ustmeno vsem odbornikom vsaj 24 ur poprej.

§ 43. Opravila načelstva:

a) skrbi za redno opravljanje društvenih opravil;

b) sprejema nove ude in izključuje nevredne;

c) skrbi, da se društveno imetje varno hrani in nalaga;

d) sklepa in določuje o rednih stroških in o odškodovanju;

e) predlaga občnemu zboru saj do 31. marca račun preteklega leta;

f) skrbi, da društveniki izpolnujejo natanjko svoje dolžnosti.

§ 44. Potrdila o prejemkih društva podpisujeta predsednik in blagajnik, razglase in vse druge društvene spise pa predsednik in tajnik, da imajo pravno moč.

3. Nadzorstvo.

§ 45. Nadzorstvo obstoji iz načelnika in dveh odbornikov kmetijske podružnice, katere voli podružnični občni zbor z nadpolovično večino glasov na tri leta in kateri niso udje načelstva.

Nadzorstvo skrbi, da se uprava društvena drži pravil in društvenih zakonov; ima pravico pogledati v društvene knjige in blagajnico kadar hoče, mora pa to storiti dvakrat v letu. Pri nadzorstvu stavijo se tožbe in prizivi proti sklepom načelstva; nadzor-

stvo sme tudi proti načelstvu sklicati občni zbor, ako isto ne izpolnjuje svojih dolžnosti.

4. Društveni zaupniki.

§ 46. Načelstvu pomagajo pri cenitvi, nadzоровanju, preiskovanju zavarovanih goved, pri njihovi bolezni in v drugih slučajih sodno zapriseženi zaupniki, katere in kolikor jih voli občni zbor z nadpolovično večino glasov na eno leto.

O vsakem ogledu, preiskovanji in cenitvi morajo zaupniki sestaviti zapisnik ter izročiti ga načelstvu. V istem morajo izreči, da so svoj posel vršili vestno in natančno in da odgovarjajo za vsako škodo, katera bi družstvu nastala iz površnega ali pomanjkljivega mnenja (§ 1299—1300 o. dr. z.)

5. Tajnik.

§ 47. Tajnika voli občni zbor z nadpolovično večino glasov. On vodi zapisnike odborovih sej in občnih zborov, oskrbuje društvene spise in dopisovanje.

6. Blagajnik.

§ 48. Tudi blagajnika voli občni zbor z nadpolovično večino glasov. On prejema vse dohodke, vodi društvene račune ter izplačuje vse društvene troške po ukazu načelstva. Meseca januarja vsakega leta predložiti mora načelstvu račun preteklega leta, kateri mora obsegati vse dohodke in stroške med letom.

7. Razsodniki.

§ 49. Razpore med društveniki in načelstvom in razpore med društveniki izvirajoče iz društvenega razmerja, poravnava in razsoja sodišče treh rozsodnikov, od katerih po ednega izvolita pripravajoči se stranki, tretjega pa nadzorstvo. Proti rozsodbi rozsodnikov ni priziva.

IX. Reservni zaklad.

§ 50. Reservni zaklad ima namen, pokriti društveni primanjkljaj; nabira se z vsakoletnega čistega dobička ter je lastnina društva; društveniki nimajo do njega osebno nobene pravice ter ne morejo tirjati, da se med nje razdeli.

Ako se društvo prostovoljno razdruži, ali če je razpusti javna oblast, preide društveno premoženje kmetijski podružnici v Novem mestu.

Opazka. Ako ima kdo izmed interesentov kake pomisleke proti besedilu teh določil ali proti določilom samim, naj to blagohotno prijavi kmetijski podružnici, katera se bo na vse nasvete ozirala.

Listnica uredništva.

Gosp. J. N. Takih dopisov tudi „Dol. Novice“ ne vsprejemajo. S pristavljenim podpisom bi se tudi vredništvo ne ognilo gotovi in opravičeni tožbi.

Gosp. M. L. Vaš dopis nismo kot tacega sprejeli, kajti to je naznanilo.

Darovi za novomeško dljaško kuhinjo.

Gospa Katarina Rus 5 gld., Fr. Zupančič 2 gld., g. Ivan Kinsky, svetnik 3 gld., g. župnik A. Sinkovec 15 gld., g. M. Saje (po Danici) 2 gld., g. župnik M. Poljak 2 gld., neimenovan 2 gld. 50 kr., g. forštmajster R. Kretinsky 5 gld., g. kaplan Fr. Plančarič 2 gld., dobrotniki iz mesta in Kandije 25 gld. 20 kr., župljani iz Prečine en voz živil, župljani iz Mirne peči dva voza živil, župljani iz Brusnic voz živil, gospa Witschel iz Srebrnič voz repe in zelja, g. E. Rosina dve vreči repe, Franc Zupančič iz Mirne peči 200 glav zelja, 10 vreč krompirja, 3 mernike fižola, ješprenja, šebule in česnja.

Hvala Bogu in dobrotnikom, ki so uslišali mojo prošnjo. Bog jim plati, pa obudi še novih dobrotnikov.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

Trst	5. novembra	57	69	62	84	71
Gradec	12. „	9	3	37	16	8

Št. 1347.

Razglasilo.

(258)

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje s tem nabavo kakih 700 m² hrastovih, popolnoma suhih in zdravih parket za tla v novo zidani hiši v Rudolfovem, na kolodvor v Rudolfovem postavljenih, katera tla bi imel ponudnik tudi položiti.

Ponudbe naj se vložijo do 15. decembra 1898 pri podpisnem mestnem županstvu.

Mestno županstvo v Rudolfovem

dne 5. novembra 1898.

Kmetско stanovanje

s hlevom in nekaj zemljiščem vred bo za oddati v novi hiši poleg Božjega groba. Le taki, ki so obrtniki, naj se oglasijo pri opravništvu „Dol. Novic“.

Velike pipe za vinske sode,

brez napake, z železnim obročkom, ter 9—11 palcev dolge, dobe se pri trgovcu Gašpar Maurer-ju na Raki pri Krškem.

Dimnikarski pomočnik,

trezen, priden in pošten, sprejme se takoj pri Franc Hönigmann-u v Novem mestu.

Martin Levičar iz Sel

pri Raki je imel letos prav lepo grozdje, katero je bilo vže v začetku septembra popolnoma sladko in zrelo. Za prodati ima 300 na zeleno cepljenih trt, katerim je podlaga „Riparis portalis“. Cepljena je na Ranine, Sladka Minka in Kraljevina; vsaka trta ima tri do štiri cepljenke, torej čez 1000 cepljenih trt. Vsako korenino da za 50 kr. Kdor ima pripravljen vinograd in si želi kmalu dober sad imeti, naj se oglasi. Tudi ima 8000 vkoreničenih trt „Riparis portalis“ in sicer 100 trt 1 gld.

P. n.

Prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom in slav. občinstvu naznanjam ter se priporočam, da imam

veliko zalogo v suknenem blagu.

Tudi nepremočljive lodne iz kamelnih dlak za haveloke ponudim po najnižji ceni. Ravno tako izvršujem obleke po najnovejšem kroju in nizki ceni, po dogovoru tudi na obroke. Ustreči hočem vsaki želji cenjenih gg. naročnikov. Za okusno delo jamčim.

Z odličnim spoštovanjem!

(122—13)

Jakob Mikolič.